

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 8 K
Fél évre . . . . . 4 "
Negyed évre . . . . . 2 "
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Nyílttér sora 1 korona.

Egy kis megjegyzésfele.

Alsólendva, január 30.

Mintegy három hónappal ezelőtt — más városok mintájára — Alsólendván is megalakult a polgári őrség. A kivételes állapotok szülték ezt a kivételes intézményt. A rendőrségek és csendőrségek létszáma a bevonulások következtében mindenütt a minimálisra apadt s akiket pedig e testületek tagjai közül itthon hagyott a háború, azok annyira agyon vannak terhelve szolgálattal, hogy szinte lehetetlenség részük-ről a közrend és közbiztonság intenzívítését fenntartani.

A csendőrök és rendőrök létszámának redukálódása, a csendőrség sokoldalú, sokféle tekintetben igénybe vett, nagyarányú elfoglaltsága s a háború okozta rendkívüli viszonyok tették szükségessé nálunk is a polgári őrség megalakítását. Örömmel tapasztaltuk a megalakuláskor, hogy városunk polgárai siettek átérzeni és megérteni az úgy komolyságát s az első hívó szóra — diplomás ember és kézműves — egy testtel, egy lélekkel sietett a zászló alá. Amire még nem volt példa városunkban, a polgári őrség intézménye, vagy talán ami ezt szülte: a háború, lerombolta a különböző osztályok közt a válaszfalat s ügyvéd és gyári munkás, hivatalnok és ipari alkalmazott egy közös, nagy érdekekben olvadtak össze. Amit álmódni se mertünk volna soha, a polgári őrség tagjai között ott találjuk ma képviselve városunk polgárságának minden egyes osztályát s tegyük hozzá: minden osztályt olyan buzgalommal és odaadással, mint amintőt csak ezek a komoly idők megkívánnak.

És ez így van jól, így helyes. Városunk közrendjéről, közbiztonságáról van szó, vegye ki részét e kivételes idők kivételes munkájából mindenki. Sőt hogy igazságosak legyünk, a közbiztonság megszilárdítása csak csekély mértékben érdeke a kisémbereknek, a vagyontalanoknak, hanem főképp azoknak az érdeke, akiknek van megoltalmazni valójuk, akikre nézve nem mindegy, hogy éjjelenként örökösök-e valaki a város vagyon- és közbiztonsága felett, vagy sem, szóval akikre károk háríthatnak a közbiztonság lanyhaságából, züllöttségéből.

Kell tehát, hogy az utóbbiak is ki-vegyék a részüket — és pedig derekasan — abból a kötelességből, mely a polgári őrség megalakulása óta nem egyesekre, nem egyes társadalmi osztályokra, hanem a közre, tehát mindnyájunkra hárul.

Ismételjük, nem vethetünk semmit szemre az úgynevezett „jobb köröknek“, az első hívó szóra teljesítette kötelességét s nem remélt szép számmal vállalkoztak a polgári őrségek megalakítására. Ennek végtelenül örülünk is, amint már egyszer hangoztattuk. De — legyünk őszinték és szokimondók — van egy csoport, amellyel nem vagyunk egészen megelégedve. Ez a csoport: a kereskedők csoportja. Ha átnézzük a polgári őrség nem nagy, de hivatásszerűtől áthatott, buzgó csapatának névsorát, találunk benne igen szép számmal hivatalnok embert, ügyvédet, tanárt, aztán ezeknél is több iparost, még több alkalmazottat és néhány kereskedőt. Ez nem tetszik sem nekünk, sem másnak s leginkább azok a kereskedők zúgolódnak ez ellen, akik bent vannak a polgári őrségben. Több kereskedő embernek kellene a polgári őrségben lenni. Mert nézzük csak, melyik osztály van leginkább rászorulva arra, hogy szilárd lábakon álljon a város éjjeli vagyonbiztonsága? Ugyebár, a kereskedők osztálya! A kereskedő-ember este nyugodtan bezárja az üzletét és hazatér otthonába. Egész vagyona, sok évi vesződséges munkájának gyümölcse, mindene ott van a boltban — egy-két jó vagy rossz ajtózárra és a jó istenre bízva.

Ő áll tehát legközelebb ahhoz az eshetőséghez, hogy meglopják, megrabolják, hogyha rossz a közbiztonság.

A kereskedőknek tehát különösen fontos a maguk érdekéből, hogy éber legyen az éjjeli vagyonőrzés, hogy jól működjen a rendőrséget és csendőrséget helyettesítő polgári őrség szervezete. Ennek az osztálynak tehát sokszoros érdeke lenne, hogy tömeges belépésével nagyobb, erősebb, éberebb tegye a polgári őrség testületét. S ez az osztály — tisztelet a kivételnek — mégsem tanusít olyan érdeklődést a polgári őrség iránt, mint kellene.

Ezt nem gáncsképpen mondjuk, de szóvá kellett tennünk, mert nem helyes és nem igazságos dolog. Ha azok a kisémberek, akiknek nincs mit őrizniök s védelmezniök, akiket meg nem lophat senki, — ha ezek a „nincsetlenek“ jó hazafiak s az első hívó szóra fel tudják áldozni éjszakai nyugalmukat, pihenésüket, esetleg másnap munkájukat a köz-, vagy inkább a más érdekeiért, hát mennyivel inkább érdeke és kötelessége tenni ezt annak, aki a magáét védi, aki legjobban rá van szorulva arra, hogy az éjszakai köz- és vagyonbiztonság ne bizassék az öregharangra.

Ismérjük a helybeli kereskedők minden alkalommal megnyilvánuló áldozatkészségét s így tudjuk, hogy nem szándékos elzárkózásról, indolenciáról lehet szó, hanem csak egyes emberek tulságos kényelemszeretetről. Hát most félre a kényelemszeretettel! Fiaink, testvéreink, apáink ott a hófuvasos, fagyos lövészárkokban öt hónap óta éhesen, szomjasan, fázva védik a hazát, — mi igazán feláldozhatunk 10—15 naponként egy éjszakát azért, hogy tegyünk valamit a mindnyájunk közös érdekeiért.

Hadseregünk története.

Az ó-korban, a népek csecsemőkorában minden ember foglalkozásánál fogva katona volt. Így volt ez a magyaroknál is. A demokratikus államszervezetekben a férfiak alkották a hadsereget. Csak az a férfi birt teljes polgárral, aki fegyverfogható volt. A magyarság ebben a tekintetben igen magas fokon állt, mert az országgyűlés az összes fegyveres férfiak gyűléseztét jelentette. Ez az országgyűlés döntött a háború és béke felett.

Ez a demokratikus szervezet a római birodalom bukása után elszűnt és hosszú századok után kialakult az állandó hadsereg típusa, amiből viszont következett az általános védkötelezettség.

Az ősmagyarok hadiszervezetének kiválósgát legfényesebben a honfoglalás sikere bizonyítja. A magyarok hadiszervezetének első ismertetője Bölcs Leó görög császár, aki a „Taktika“ című munkájában foglalkozik a magyarok hadiszervezetével és harcmodorával. A magyar hadsereg első reformátora Szent István volt. A haderő két részből állt: a nemzeti és királyi hadseregből. A nemzeti hadsereg tagja volt minden fegyverfogható magyar ember, a királyi haderőhöz tartoztak a) a királyi tisztviselők szolgálatában álló katonaság, valamint a főpapok körül élő harcosok; b) a várkatonaság; c) a városok és kiváltságos népek fegyveresei; d) a zsoldosok; e) a hűbéres jellegű katonaság. A nemzeti hadsereg csak a király személyes vezetésével a haza védelmére tartozott hadbászallani. A királyi hadsereg jellege támadó volt. A mobilizálás akkoriban a véres kard körülhordozásával történt.

Az Árpád-ház királyai alatt a magyarok véderőrendszere csekély változáson esett át. Kálmán király meghonosítja a nehéz fegyverzetű katonaságot, a páncélosokat. A tatárjárás után IV. Béla új alapokra fektette a honvédelmet. Az országot a külső ellenség betörései ellen legjobban a várrendszerrel vélte megvédeni. Nemcsak ő maga emelt várakat, hanem a nemességet is unszolta várak építésére. Ekkor keletkeztek Buda, Visegrád, Pozsony és Zágráb várai. Az ország határait az áttevő utakat eltorlaszolta. Határvédelmi szempontból létesítette a mostani szerb háborúban oly nevezetes szerepet játszó macsó bántaságot, amelynek a Duna, Drina és Timok közt elterülő földet nevezik. Ez ma még a Macsva néven Szerbiához tartozik. Erősítette IV. Béla a magyar haderőt azzal is, hogy visszafogadta a kunokat és a főuri osztályból és a polgárságból lovasságot szervezett.

Az Árpád-ház alkonyán az oligarchák versengése meggyöngyöztette a magyar hadsereget. Az Anjouk trónrajutása nemcsak dinasztikus szempontból, de a hadiszervezet tekintetében is új fejezetet jelent a történelmünkben. Károly Róbert megalkotja a hűbérségen alapuló bandériális rendszert és ezzel ujjaalakította a véderőt. Ennek a bandériális rendszernek az az alapja, hogy a nagybirtokú főpapok és nemesek birtokaik

nyagságához mérten a saját költségükön fegyveres csapatokat kötelesek kiállítani. Azok, akik legalább ötven embert állítottak fegyverbe, saját címéres-zászlóik alatt vonulhattak harcra. Ezt a rendszert Nagy Lajos fejlesztette és Zsigmond törvénybe iktatta. A banderális haderő eleinte csak lovasokból állt. A XV. században a gyalogságot is ide számították. És külföldi mintára kezd tért hódítani a tüzéség is.

Hunyadi János idejében főképpen a zsoldos hadsereg jutott érvényre. Hunyadi Mátyás uralkodása azonban korszakalkotó a magyar hadsereg szervezését történetében. Ez a legnagyobb magyar reneszánsz-ember teljesen kifejlesztette a honvédelmet és oly tökéletesen szervezte a hadsereget, hogy a külföld mintául vette. Mátyás király megtartotta a banderális rendszer kereteit és elveit, de emelte a létszámot a telegkatonaság által. Ennek az volt a lényege, hogy eleinte husz, később tíz telek után fegyveres embereket kellett sorompóba állítani. Miután ez sem volt elegendő, megcsinálta az állandó zsoldos hadsereget, mely a reneszánsz legsajátosabb intézménye. Ez volt a híres „fekete sereg”, amely nevét a zsoldosok egyenruhájának sötét színétől kapta. Szervezett Mátyás háromszáznál több hajóból álló hajóhadat is.

A Mátyás király által pompásan megszervezett hadsereg a Jagellók uralma alatt züllesnek indult. Csak amikor a török elfoglalta Nándorférférvárt és Szabácsot, akkor fordítottak nagyobb gondot a hadügyre. Mindazok a főpapok és főnemeseik, akik nem állítottak ki katonákat, hadiadót tartoztak fizetni és a befolyt összegből zsoldosokat fogadtak.

A mohácsi véz után a hadiszervezet egészen megváltozott. A honvédelem a XVI. században a védelemre szorítkozott. A támadó harcmodort felváltotta a védelmi taktika. A török hódoltság idején a hadviselés terén legfontosabb szerepük a váraknak volt. Rákóczi szabadságharcával megszűnt a nemzeti hadsereg, amely utóljára II. Rákóczi Ferenc zászlója alatt gyülekezett. Ez a hadsereg a vármegyék nemességéből, a hazafias érzelmű jobagságból rekrutálódott.

A szabadságharc lezajlása után az 1715. évi 8. §. elrendeli az állandó hadsereg felállítását. A nemesi felkelést azonban ez a törvény nem szüntette meg. Ennek a törvénynek értelmében egyelőre 4 gyalog- és 8 lovasezredet állítottak és a legénységet toborozták. A hadsereg létszáma 36.000 ember volt és a törvény kimondta, hogy a hadiadónak és hadsereg létszámának megállapítása mindenkor kizárólag az országgyűlés joga. A Napoleon-kor háborúi nyomán sokat tanultak Európa összes államai. Az 1840. évi 2. §. eltörli az élethossziglan tartó katonai szolgálatot és a szolgálati időt 10 évben állapítja meg. A verbuválás helyett az ujoncozás módjával a sorshuzást állapítja meg.

A 48-iki szabadságharc megteremtí a magyar nemzeti hadsereget. Kossuth Lajos híres július 11-iki beszéde nyomán az országgyűlés 200.000 katonát és negyvenkét millió forintot szavazott meg az ország védelmére. A világségi fegyverletétel után a honvédek legnagyobb részét az osztrák hadseregbe sorozták be.

Az 1867. évi XII. úgynevezett kiegyezési törvény többek közt a hadügyet is közösnek mondja Magyarországnak és Ausztriának. A magyar nemzet azonban nem akart lemondani azon jogáról, hogy magyar nemzeti hadsereget, illetőleg a haza védelmére rendelt hadi intézményt is alkothasson. Ez a közjogi követelmény a közös védelemre rendelt úgynevezett közös hadsereg keretein belül, egységének megbontása nélkül nem volt megvalósítható. A kérdést tehát úgy oldották meg, hogy a két állam külön-külön egy külön hadseregsoportot állíthat, amely füg-

getlen a közös hadügyi kormánytól. Így alakult meg mint az összes fegyveres erő kiegészítő része a magyar honvédség és az osztrák Landwehr.

Az 1868-iki törvény szabályozza az általános védkötelezettséget. Az első véderőreform 1889-ben volt, a második 1903-tól 1912 június 4-ig vajudott, nehéz és viharos politikai küzdelmekben.

Csataképek.

(Kis epizódok a nagy háborúból.)

Milyen a honvéd.

Sok mindent megírtunk a magyar katonáról, aki ha kell, nekimegy százsoros túlerőnek is s fegyvere előtt nincs irtalom. A hadak törvényének véres betűit senki sem olvassa jobban, mint a magyar, aki elviszi a hadba régi bölcsességét, mely úgy szól, hogy egyszer csak meg kell halni. Nem fél a haláltól, szembe néz vele, sőt még csak nem is nagyon igyekszik kikerülni. Ezért hull el annyi magyar, ezért marad gazdátlan annyi fehértaul ház. Ellenségeink vadnak, kegyetlennek ismerik a magyar katonát s nem tudják, hogy a mellében a legszebb emberi érzések taktusára dobog a szive. Gyönyörű példával szolgálhatunk erre vonatkozóan...

Odafőnn az erdőbunkdába burkolt Kárpátok között szót az ágyuk tunka. Csata volt, ütközés. Rohamra mentek a vitéz honvédek és szuronyon emelték ki árkaikból a muszkákat. Roham után szállingóznak vissza a kötözőhelyre a sebesültek. Véresen, sápadtan, fáradtan. Egyszerre csak két ember tűnik fel. Az egyik honvéd, a másik orosz. Mind a kettő sebesült, de az orosz súlyosabban. Meg se tud állni a lábán. A honvéd úgy vezeti, mint a gyereket. Közben beszél hozzá paraszti ember barátságával:

— No, komám, oda, oda... Hosszabbat lépj, cimborám... Nono, el ne vágódj! Ne félj komám, foglak... Csak szorítsd a nyakamat...

Már ott vannak a tábori kórház mellett. Odaszalad a sok szanitéz, meg vöröskeresztes asszony. Át akarják venni az orszot. De a magyar honvéd nem engedi.

— Mán én nem adom oda?
— Miért? Hisz mi jobban kezeljük.
— Nem löhet a'. Néköm kötelességöm!
— Már hogy volna kötelességed?
— Az bizony! Mer hát én szurtam mög! Mögszurtam, hát bekötözöm a komátam...

Ilyen a magyar katona. A világ minden nácója odajöhetett volna megnézni azt a honvédegyereket, aki kötelességének tartja, hogy az ellenséget, akit ő terített le a porondra, maga kötözze be...

Az önkéntes.

Még az ősszel történt. A Száva innesső partján állottak meg csapataink, mikor az egyik százados elé a patrull egy fiatal önkéntest vitt, akin meglátszott, hogy az utóbbi napok alaposan megviselték. Az önkéntest kihallgatták, miközben elmondta, hogy Kádár Elemérnek hívják, a szolnoki ezredből való s hogy a szerbek betérése alkalmával, amikor járőrszolgálatot teljesített, elmaradt a csapatától. Kérte, hogy amig visszatalál, tartsák ott. A százados érdeklődött és megtudta, hogy Kádár Elemér nevű önkéntes tényleg volt a szolnoki gyalogezredben, de elvesztett és a veszteségkimutatásban mint halott van nyilvántartva.

A százados nem gyanakodott s Kádár önkéntest beosztották a századba. Nagyon használható és igen kedves fiu volt, aki a lövészárók szürke és egyhangú napjait gyakran vidította fel mókáiával. Gyakran feltűnt leányos arca, de izmos teste és villogóan férfias szeme nem adott tápot semmiféle gyanura. Mindenütt vitézül küzdött, hangosan káromkodott és a megszállott területen elsősorban a lányok iránt érdeklődött. Egyik nap aztán beüött a baj. Kovács őrmester jelentette a századosnak:

— Jelentem alásnan, Kádár Elemér egyéves önkéntes — kisasszony!

Óriási meglepetés. Az önkéntest behívták és megállapították róla, hogy leány. Rögtön rapportra rendelték az ezredeshez, ahol elmondta, hogy Weissmann Ellának hívják s egy óbecsei kereskedőnek a leánya. A veszteségi lajstromban

olvasta, hogy Kádár Elemér meghalt és miután kiváncsi volt a háborúra és küzdeni akart a hazáért, beállott katonának. Leutazott Ujvidékre, ahonnan gyalog indult el. Egy óra múlva már találkoztott a patrullal, amely a századhoz kísérte.

A leány-önkéntest a leleplezés után természetesen eltávolították a csapatól s most a Vörös-Kereszt különintézményben dolgozik, csak-hogy csukaszürke — szoknyában.

Orosz levél Przemysl alul.

A Przemysl várát védelmező seregek egyik hősi kirohanása alkalmával nagymennyiségű municióval együtt egy postakocsit is zsákmányoltak. Az elfogott orosz levelek közül az érdekesebbeket lefordították magyarra s lekötözte a Przemyslben megjelenő „Tábori Ujság”

Egyik levél így hangzik:

... Tudatom veletek, hogy most a legnyomorúságosabb sorsra jutottunk. A Przemyslt körülzáró seregek tartozunk s a Kárpátok északi lejtőin tanyáznak.

Roppant hidegek álltak be.

Az én ezredemnek nincsen olyan dolga, mint másoknak: mi már olyan csizmában menetelünk, amelyiknek nincs talpa, a hó bemegy s a hidegtől lefagyunk a lábujjaink.

Se tisztességes köpenyünk, se sapkánk, se egyéb meleg ruhánk nincsen; lehetetlen leirnom, hogy mit szenvedünk mostanában.

Az első vonalban vagyunk, 3 verszntnyire erodeiktól és 10 verszntnyire a vártól; lövészárkokat ástunk és azokban ülünk fejlet-nappal, miközben nehéz ágyúik gránátjai fölöttünk robbannak és a puskagolyók mellettünk fűtyülnék. Lövészárkaik csak egy verszntnyire vannak a miénktől és nagyon lövedőznék egymásra. November 8-án támadást intéztek ellenünk és a 7. és 8. század-tól 104 embert elfogtak, sokat megsebesítettek és megöltek.

Csapataink jelenleg körülfogták a várat, a melyet azonban rohammal bevenni lehetetlen. Ilyen vár nincs több egyáltalán, az íszem. Pán-céfall van fődve az egész, két mély árok veszi körül tele vízzel, a vízben drótkadályok Azután következnek az erődök három sorban egymás mögött, ezek között ismét drótkadályok és farkasvermek, azonkívül ledöntött fákából készült torlaszok, hegyes meztelen ágakkal.

Csak kiehéztetni lehetne, de azt mondják, hogy nagyon sok élelmi készlet van bent felhalmozva.

Ha azonban a miénk arra gondolnának, hogy rohammal vegyék be a várat, — akkor lsten veletek drága, kedves gyermekeim! Már nagyon sok jó bajjárunk eseit el ezen vár körül. — Tudnotok kell, hogy a rohamnál az első vonalbeliek elesnek és mi most éppen az első vonalban vagyunk.

Ha az újságokból megtudjátok, hogy Przemyslt rohammal elfoglaltuk és hogy ez alkalommal jelentékenyen veszteséget szenvedtünk, akkor ez azt jelenti, hogy sok-sok ezer apátlan-anyátlan árva marad hátra a széles orosz bírodalomban.

Ha pedig nem rohamozunk, akkor mind itt fagyunk meg, mint a franciák 1812-ben.

Ha nem kapunk rövidesen meleg ruhát és csizmát, — akkor lstenemre — nem elég tovább két hétnél. Ilyen hidegben a fűdözékben megélni lehetetlen, a falvak mind le vannak égve, az élelmezés nagyon rossz, mert a lovak nem bírják az élelmicikké szállítását és így csak ritkán kapunk egy kis húst és egy font kenyert. — Mind úgy nézünk ki, mint a pestises betegek és árnyékot járunk-kelünk.

Hát éjtelek boldogul édes Oda és kedves gyermekeim, Lena és Natasa.

Sirunk mindannyian és átkozzuk szütiésünk percét; agyon vagyunk hülve és félig megfagyunk. Mind betegek az emberek s otthonról sem tudunk semmit.

A háboruban semmit sem kapunk, újság nincs, venni sem lehet semmit.

Elvágva a világtól a fűdözékben élünk, amíg lassankint meg nem fagyunk s bennük leljük szomorú halálunkat.

Nem tudnám ezt a szenvedést kiállani, ha nem volnának feleségem és gyermekeim; már véget vettem volna életemnek, ha nem sajnálnának benneteket elhagyni.

Ég veletek! ...

A közönség a sebesültekért.

— Nyilvános köszönet. —

Az alsólendvai tartalékkórházban ápolat sebesült katonák oszonnával való ellátásához január hónapban a következők voltak szivesek hozzájárulni:

Pénzadománnyal: Isoó Ferenc 10 kor., dr. Strasser Arminné 6 kor., ifj. özv. Gállits Tamásné, id. özv. Gállits Tamásné 5—5 kor., Floch Antalné 3 kor. és Schmidt Ignácné 2 kor. Összesen 31 korona.

Természetben: Arnstein Benőné, Bellovics Antalné, Bader Adolfné, Berethalmi Sománé, Biró Lajosné, Blau Henrikné, özv. Brüll Lipótné, Bader Hermánne, özv. Buczolics Józsefné, dr. Brünner Józsefné, Bittera Béláné, özv. Brünner Samuné, Büchler Adolfné, Beck Hugóné, özv. Baranyai Kálmáné, dr. Chilkó Sándorné, Dohr Irén, Dolgos Mihályné, Döring Benőné, Eppinger Samuné, Ecker Pálné, Erményi Jánosné, Fehér Antalné, Felső J.-né, Ferenczy Józsefné, Floch Antalné, Fuss F. Nándorné, Freyer Lipótné, özv. ifj. Gállits Tamásné, Gönc Ferencné, Gazdag J.-né, Grosz Mórné, Grassanovits Ottoné, Guttmann Józsefné, Grosz Teréz, özv. Hajós Mihályné, Hadrovics Elekné, Hegedűs Sándorné, Herrfeld Dávidné, Hoffmann Samuné, Horvát Károlyné, özv. Horváth Lajosné, Ihrig Vilmosné, Ivanics Györgyné, Ivanics testvérek, dr. Józsa FABIÁNNÉ, Karabélyos Elekné, Kaufmann Józsefné, Kobákné, Kotschy Józsefné, özv. Krauszné, Kürönya Józsefné, dr. Laubhaimer Oszkárné, Laschober Odónné, özv. Leleké, Lenarics Victoriné, Levasics Ferencné, Marton Kálmáné, Maschanzker Henrikné, Mattyasovszky Vincéné, özv. Matuss Lajosné, özv. Mestrovicsné, Mayer Odónné, Nagy Sándorné, Németh Ernőné, özv. Neubauer Andrásné, Oriás Jánosné, Patkó Jánosné, Pál Kati, Perkó Vendelné, dr. Politzer Izidorné, Pollák Emilné, Pollák Józsefné, dr. Preis Mórné, Raffensperger Józsefné, Reichenfeld Lajosné, Rosás Jánosné, dr. Rudolfer Antalné, dr. Strasser Arminné, Simonka F.-né, Singer Izsóné, Sipos Dánielné, Spitzer Hermáné, Strausz Flórián, Szántó Zsigmondné, Székely Emilné, Schwarz Arnoldné, Szilágyi Dezsőné, Schwa cz Mórné, özv. Schwarz Samuné, Schwarz N.-né, Tittler Antalné, Tivadar Ferencné, Tomka Mihályné, Toma Gáborné, Toplak Jánosné, Tóth Pálné, Ujlaki Károlyné, Varga Mátyásné, Vehofoics Ferencné, Vermes Györgyné, Vlay Istvánné, Weisz Samuné, Waltersdorfer Henrikné, Weisz Lipótné, Wolfsohn Henrikné, dr. Wollák Adolfné, Wortman Arminné, Weinstingl Jakabné, özv. Zathureczkyné, Sziráky Istvánné, Zsohár Jánosné.

Egyéb élvezeti cikkeket (élelmiszer, dohány-nemű) adták: Bader Hermáné, Bader Manóné, Beck Hugóné, özv. dr. Filkor Mártonné, Fuss F. Nándorné, Gerencsérné (Gyertyános), Gerencsér Kati, Guttmann Józsefné, Horvát Rózsa, Ihrig Vilmosné, Kepe Ilona (Gyertyános), Mady Géza, Mátrai Imréné (Vöröcsök), Némethy Nelli (Bántornya), Patkó Jánosné, Pivár Ferencné, Pollák Emilné, Polnisch Árpád (Lenti), Poppel Lajosné, dr. Strasser Arminné, Szomi Ferenc (Radamos), Schwarz Arnoldné, Tóth Pálné (Kecskés), Treiber D.-né, Treiber Mihályné (Hosszafalu).

Ruhaneműt adtak: Arnstein Benőné, Fuss F. Nándorné, Eppinger Samuné, Némethy Nelli (Bántornya).

Fogadják a nemesszívű adakozók úgy a kórház vezetőségének, mint az ápolat leghálásabb köszönetét.

A hadjáratban elesettek özvegyeinek és árváinak javára vásároljunk hadisegélybelyegeket!

Adakozzunk a Vöröskereszt Egyletnek! Segítsük a hadbavonultak családjait! Aldozzunk az elesettek hozzátartozóinak!

HIREK.

Híres lett a magyar nemzet...

Híres lett a magyar nemzet,
Beszélnek is felőle,
Ki hitte vón, hogy oly híres
Táncmester lesz befőle?!...
— Jött a muzsika nagy kevélyen,
Kezében a szolgák láncá,
Azt hirdette: megtanítja
A magyart a medvetáncra...

Hanem aztán másképp történt,
Más kalács sült belőle,
Szegény rusznak! csak kacagva
Beszélnek már felőle.
Mert a magyar apák, fiuk
Széttörték a muzsika-láncot
S most a muzsika magyar füttyre
Táncolja a magyar táncot...

(Rédics) ifj. REVERENCICS ISTVAN

A sikos gyalogjárda

évről-évre visszatérő témája lapunknak. A sikos gyalogjárda, a lábak épségének ez a legnagyobb veszedelme tegnapelőtt halalos tragédiát produkált a közeli Csáktornyan: egy vezető szerepet vivő uriember elcsuszott rajta, elesett, lábát törte és halalos agyrázkódást szenvedett.

A söpreten, sikos járda így vált gyilkosává egy értékes emberi életnek...

Megborzong a hátunk és libabőrös lesz a testünk a szerencsétlenség hallatára. És rá gondolunk a lendvai gyalogjárdaakra, amik szintén sikosak, amik szintén söpretenek és amikről szintén a veszedelmek egész légiója les fel a bizonytalanul lépkedő lábakra. Megborzadunk, mert érezzük, látjuk, hogy a halálnak ez a neme hozzánk, lendvaiakhoz sem áll távolabb, mint állott szegény csáktornyai Weisz főkönyvelőhöz. A járdák nálunk ép oly söpretenek, ép oly sikosak, mint Csáktornyan s így ami tegnapelőtt megtörtént ott, ugyanaz megtörténhet holnap nálunk is. És nemcsak a járdák sikossága egyforma Csáktornyan és Alsólendván, de körülbelül a hatóságok indolenciája is a háztulajdonosokkal szemben. Nemcsak Csáktornyan nem jár büntetés azért, ha a söpretenül hagyott járdán a lábamat töröm és esetleg az életemet veszítem, de Lendván sem törődik senki a söpreten járdákkal és senkinek se jut eszébe a törvénynek érvényt szerezni a mulasztó és hanyag háziurakkal szemben.

Nyáron kihirdetik, hogy nem szabad az utcára széklet kitenni, mert az árt az aszfaltnak. A rendőr lekergeti a gyerekkocsit tolo cselédet a gyalogutról, mert az is árt az aszfaltnak. De az aszfalt letisztítását és felhíntését még nem rendelték el, mert ez csak az embereknek árt...

Talán nálunk is egy halalos balesetre várnak?!...

— **Uj plebános Cserföldön.** Gróf Mik es János szombathelyi megyéspüspök a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kegyurasága alá tartozó cserföldi plebánossá Cs acsás József belatinci káplánt nevezte ki.

— **Esterházy Miklós herceg a német harctéren.** Vilmos német császár legutóbb meghívta a németek harctereire a Magyar Vörös Kereszt több előkelőségét, köztük Esterházy Miklós herceget is. Az utazás több hetet vesz igénybe.

— **Dankl levele egy lendvahosszafalui katonának.** Györfi János lendvahosszafalui legény, aki a pozsonyi V-ik mezei tarack-erzed káplárja, már a háború kitörése óta a harctéren küzd. Vitézségével és bátorságával annyira kiűnt, hogy maga Dankl Viktor lovassági tábornok nyilvánította legutóbb elismerését egy hozzá intézett levelében. Györfi a németnyelvű levelet elküldte a családjának haza Hosszafaluba, hadd lássák, hogy nem tölti tétlenül az időt a muszkák társomszedságában. — A levél magyar fordításban így hangzik:

Hadiszállás, 1915. jan. 3.

Ön, mint a cs. és kir. V-ik mezei tarack-erzed káplárja, az egész eddigi hadjárat alatt szolgálatát pontosan, bátran és ügyesen látta el.

Ezért a legmagasabb helyről jövő elismerést fejezem ki Önnek.

Dankl s. k.

Lendvahosszafalu község büszke lehet a fiaira. Gyors egymásutánban immár ez a második eset, hogy hosszafalusi gyereket a harctéren ilyen magas kitüntetés ér.

— **Hirdetmény a népfelkelők jelentkezéséről és szemléjéről.** Csütörtökön jelentek meg utcánk falán az újabb népfelkelői összeírás, illetőleg szemléket elrendelő hirdetmények. Ezek szerint összeírásra jelentkezni tartoznak: 1. az 1896. és 1895. évben született, tehát most 19 és 20 éves népfelkelők; 2. azok az 1891. évben született 24 éves népfelkelők, akik a mult év végéig fegyverképtelenek osztályoztattak, vagy a hadsereg, honvédség, avagy a csendőrség kötelékéből a mult év végéig elbocsáttattak; 3. azok, akik állítási kötelezettségüknek mindeddig még nem tettek eleget; 4. azok, akik 1878., 1879., 1880. és 1881. évben születtek s a magyar állampolgárságot honosítás útján szerezték meg; 5. azok, akik az 1878. és 1890. közti időben, vagy az 1892., 1893. és 1894. években születtek s az előzőleg elrendelt népfelkelési bemutató szemlének bármely okból nem jelentek meg. A városunkban tartózkodó s a fenti évkorokban levő népfelkelők *Alsólendván a városházán f. é. február hó 2-án* (kedden) tartoznak jelentkezni. Az így összeírt népfelkelők a február hó 18-tól március 24-éig terjedő időben sorozásia (bemutató szemlére) kerülnek. — A kormány gondoskodni fog arról, hogy azok a főiskolai és középiskolai stb. tanintezetek növendékei, akiket az említett hirdetmény érint, tanulmányaikban hátrányt ne szenvedjenek.

— **Tragikus halál.** Pénteken délelőtt futó tüzként terjedt el városunkban a hír, hogy Weisz Miksa csáktornyai takarékpénztári főkönyvelő, akinek városunkban közeli rokonsága s széleskörű ismeretlege van, hirtelen meghalt. A hihetetlenül hangzó, városszerte nagy megdöbbenést keltő hír, sajnos, igaznak bizonyult. Weisz, aki nagy népszerűségben élt Csáktornyan, csütörtökön este tragikus módon fejezte be értékes, munkás életét. Este sétálokban a sikos gyalogjárda megcsuszott és elvágódott s eközben lába el-tört és feje oly erővel vágódott neki a falnak, hogy a szerencsétlen, 57 éves ember súlyos agyrázkódást kapott. Esméletlenül vitték haza a lakására, ahol háromnegyed óra mulva kiszünetelt. A tragikus eset híre gyorsan elterjedt a városban s mindenütt fájdalmas részvétet keltett. Ugy a mélyen sujtott család, mint a Csáktornyai Takarékpénztár gyászjelentést adott ki a halál-estéről. A temetés ma, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz Csáktornyan. Weisz családjában két éven belül ez már a második tragikus haláleset. Két évvel ezelőtt képezédsz fiukat veszítették el, kit egy sportversenyen a villám agonsujtott.

Katonai előírások teljesen vízhatlan

hátzsákok

többféle nagyságban, jutányos árak mellett vásárolhatók Balkányi Ernő üzletében

— **Gabona- és lisztárak Zalában.** Közöl-
tük, hogy a kereskedelemügyi miniszter Zalavár-
megye területére nézve a búzának métermázsán-
kinti legmagasabb árát 40 koronában, a rozsnak
métermázsánkinti legmagasabb árát 32 kor. 30
fillérben, az árpának métermázsánkinti legma-
gasabb árát 29 koronában, a tengerinek méter-
mázsánkinti legmagasabb árát pedig 22 korona
50 fillérben állapította meg. A lisztárak mé-
termázsánkinti a következők: 1. búzából előállí-
tott finom tészta-liszt 67 korona; 2. búzából elő-
állított főliszt 63 korona; 3. búzából előállított
kenyérliszt 46 kor. 96 fillér; 4. búzából előállí-
tott egyminőségű (simaörlesű) liszt 48 kor. 80
fillér; 5. rozsliszt 43 kor. 97 fillér; 6. árpaliszt
45 kor. 76 fillér; 7. tengeriliszt 32 korona 62
fillér. Ha a fenti gabonának árúsítása kicsiny-
ben történik, az eladó csak olyan árakat számít-
hat, melyek a megállapított legmagasabb árnál
nem aránytalanul magasabbak.

— **Üdvözlét Przemysłból.** A repülő posta
Alsólendvára is hozott hírt és üdvözlétet Przemysł
hős védőitől. Alsólendváról hánnan vannak benn
a nagyszerű vár nagyszerű védőseregében és az
elűlött héten majdnem mindegyikük küldött haza
repülőgép-postával üdvözlétet és megnyugtató
hírt arról, hogy jól vannak, bizakodók és egész-
ségesek. Milhoffer Henrik alsólendvai ügyvédi
írnök, öreg népfelkötő, mint tüzér szolgált a védő-
seregben. Azt írja január 8-iki kelettel a család-
járnak, hogy a jelek szerint hamarosan felszaba-
dul a vár s ő a legközelebbi vonattal hazajön,
mert gyenge hallása miatt kiszuperálták. —
Bracskó Géza szintén életét adott magáért.
Néhány sorban özvegy édesanyját nyugtatja meg
affelől, hogy nekik ottbent kutyabajuk sincs,
csak a muszáz szorulnak, végül pedig az „Alsó-
lendvai Híradó”-nak küld üdvözlétet, melyet már
igen szeretne olvasni. — Illés Vendel helybeli
polgár fia, Illés József adóhivatali számvizsgáló,
szintén ír szüleinek; azt írja, semmi bajuk s
biznak a jó istenben és jó fegyvereikben. —
Császár János szentgyörgyvölgyi lakos is kapott
néhány sor írást a fiától, Császár Viktortól
Przemysłból. Azt írja, hogy él, egészséges és
csak legyeket itthon nyugodtak, nemskóra
megint lehet levelet beküldeni a várhoz.

— **Ki lesz az iparkamara elnöke?**
Említettük, hogy a soproni kereskedelmi és ipar-
kamara elnöke. Uillein József kir. tanácsos,
öngyilkos lett. A törvény értelmében a kamarai
elnöki állást lehetőleg azonnal be kell tölteni.
Az elnökségre az eddigi alelnök, Spiegel Szig-
frid van kiszemelve, aki már közel tíz esztendő
óta látja el a kamarai alelnöki teendőit. A választás
már a közeli napokban megtörténik.

— **Multság a harctéren.** Az orosz harc-
térrel küldte egy katona-ismerősünk a következő
meghívót:

MEGHÍVÓ

a m. kir. 20. honvédegyalozezred, az ezzel együtt
működő X-ik porosz hadosztály és a szemközti
álló kaukázusi orosz ezredekkel közösen ren-
deztet állandó jellegű

FARSANGI MULTSÁGRA.

Műsor:

1. Hajnali ábránd, ekrazitos bombákkal.
2. Reggel ötkor gépgyevny-keringő.
3. Tábortüzhárség granát és srapel néz zópóra
mindkét részről egész nap.
4. Rohampolka farkasvermeken és tuskés-
drót akadályokon keresztűl golyzóparporban, mely-
hez a zenét a nehéz tarackok szolgáltatták.
5. Kézibombavetés és szuronyharc.
6. Új állásfoglalás nyakig érnő sárban.
7. Esti tüzijáték orosz granátok által fel-
gyújtott falvak kivilágításánál, világító bombák,
fényzörök és rakétákkal, amihéz a zenét a kézi
fegyverek szolgáltatták.
8. Tuskés drótkadályfónó-verseny és farkas-
veremválasztással reggel. Reggel előlről. Esetleges
műsorváltozást fentart magának a rendezőség. A multság
kedvezőtlen időjárás esetén is megtar-
tatik. Minél számosab látogatóst kér az otthon-
maradt untauglichok és maródiak felségelyezé-
sére a rendezőség. Urak csukaszürkében, hölgyek
vörös keresztel kéretnek megjelenni. Előadás
alatt az ajtók és a patronákák nyitva vannak.

— **Öngyilkosság.** Zalaegerszegben öngyl-
kos lett Klein Ignác mérészor. Úgy mondják,
hogy valamiféle kemkedési ügybe keveredett bele
s a büntetéstől félt.

— **Megyegyülés lesz.** Zalavármegye tör-
vényhatósága február hó 8-án tartja Zalaeger-
szegen rendez negyedévi közgyűlést. A megye-
gyűlés tárgyszorozata ezuttal igen rövid, csupán
45 pontból áll, holott máskor, nem-háborus idő-
ben 150, 180, sőt 200 szokott lenni.

— **Cigaretta és sebesülteknek.** Az alsó-
lendvai tartalékkórházban ápolat sebesülteket a
közönség eddig is elhalmozta a figyelem minden
jélével. Ez bátorít fel bennünket arra, hogy a
közönséget kérjük: adakozzék cigarettá és dohány-
neműteket a sebesülteknek! Könnyebben telik az
idejük és könnyebben viselik fájdalmaikat a bete-
gek, ha közben füstölhetnek. A kórház vezető-
sége a legesekélyebb adományt is köszönettel
fogadja. Naponta szívjunk egy cigarettával vagy
szivarral kevesebbet és a főlösleget juttassuk a
kórház ápolójainak.

— **Alsólendvai leány öngyilkossága**
Budapesten. Mint a fővárosi lapokban olvas-
tuk, Magdalenics Margit alsólendvai szárho-
zású leány, aki több év óta a fővárosban él,
Kercsényi-utcai lakásán föbelötte magát. Hald-
kolva szállították a mentők egyik szanatoriumba.
Tették okát nem tudják.

— **Járásunk népesedése.** Az alispán most
kiadott jelentése szerint az emult november és
december hónapokban az alsólendvai járásban
születtek 364-en, meghaltak 170, a szaporodás
194 volt. A fenti időszakban az egész vármegyé-
ben születtek 2959-en, meghalt 1775; a szapo-
rodás 1184 volt.

— **Hősök sírja.** Magyarország valamennyi
megyéspüspöke elrendelte, hogy a temetőkben a
háboruban megsebesült és kórházakban elhalt
katonák számára közös sírról kell gondoskodni.

— **A háboru. (A hét krónikája.)** Sem az
északi, sem a nyugati, sem a déli harctéren nem
történt semmi fontos esemény ezen a héten sem.
A seregek minden harctéren inkább az időjárás,
mint az esetleges támadás ellen védekeztek. —
Az egyes harcterekről kapott értesüléseink különben
ezek: A francia harctéren ismét csak kisebb jelen-
tőségű összecsapások játszódtak le. Az arcon-
valának valamennyi összekötő pontján megkísér-
relte a francia hadvezetés, hogy gyöngtse a
németek ellenálló erejét, de mindezek a támadás-
ok nemcsak megküszultak, de súlyos veszte-
ségeket is szenvedtek. — Bukovinában sikerült
az orosz offenzívát megtörni annyira, hogy Kirli-
babának és a várost uráló magaslatoknak vissza-
foglalásával vitéz csapataink teljesen megküszul-
tattak minden ellenséges előretörést. Ezt a győ-
zelmet illetékes helyen nagyon fontosnak tartják,
mert ezzel Dél-Bukovinában meg a veszély
árnyéka sem fenyegetheti gondosan megalapozott
harcmozdulatainkat. — Lengyelországban, Varsó
körül, nincs változás. Ott a Bzura és a Sucha
mellett még mindig változatlan hevesesség folyik
a küzdelem Varsóért. — A Kárpátokban az Úng
völgyében és Vezérszállásnál az oroszok táma-
dárait véresen visszautasítottuk. Az ellenségnek
az a kísérlete, hogy Rafailovánál keresztűltörjön,
tökéletesen megküszult, miközben az oroszok
súlyos veszteséget szenvedtek emberben és hadi-
anyagban egyaránt s Zielonán túl visszavonultak.
Tegnap távirataink szerint immár a Nagyszőlgy-
gyét is megtisztítottuk az oroszoktól, akiket az
üldözésben Wiszkowig kergették csapataink, mi-
közben az ellenség 700 foglyot és 5 gépgyevnyert
vesztett. — Galiciában Tarnowtól délre sikeres
hadműveleteink az ellenséget arra kényszerítet-
ték, hogy néhány lövészárkot megint kiürítsen.
Ebből az lehet következtetni, hogy az oroszok
galiciai frontja erősen meggyengült s támadásaik
elől kénytelenek arconvalukkal fokozatosan vissza-
huzódni. Tegnap érkezett hírek szerint az orosz
hadvezetéség elhatározta, hogy Lemberget leg-
közelebb kiüríti taktikai okokból. Ezt már plaká-
tokon tudtára is adta a város lakosságának,
akiket arra figyelmeztet, hogy ha a várost ideig-
lenesen vissza is adják az osztrák-magyar sere-
geknek, ők újból birtokukba fogják venni Lem-
berget. — A Kaukázusban az orosz-török hadszin-
térn nyugalom van. A orosz időjárás miatt itt
szünetelnek a hadműveletek. — A szerb harctér-
ről semmi hír nem érkezett.

— **A vitéségi érmek után járó pótdíj.**
A cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság köz-
hírré tétel céljából átiratban közli Alsólendva vá-
ros előjáróságával, hogy öfelsége a vitéségi
érmek birtokosai részére a következő havi pó-
díjáték állapította meg: arany vitéségi érem 30

kor. Első osztályú ezüst vitéségi érem 15 K és
másodosztályú ezüst vitéségi érem 7 K 50 fill.
A pótdíjakat minden hó elsején előre fizetik.
Azoknak, akik a nyilvántartásban nem fordulnak
elő, igazolók okmányokkal a hadkiegészítő parancs-
noksághoz kell folyamodni.

— **A boldogasszonyi foglaltábor.** Egy
ismerősünk, aki Mosonmegyében Boldogasszony-
ban őrzi a hadifoglyokat, írja a következőket;
A boldogasszonyi foglaltábor Esterházy Miklós
herceg birtokán 32 kat. hold területen fekszik,
jelenleg 29 kőből épült barakkból, mellékhelyisé-
geket, konyhát, szertárakat s fűrdőbarakot is
számítva, 41 barakkból áll. A foglyok száma 12000
ember körül van, minden barakkban 400 ember-
nek van férőhelye. Vannak itt oroszok, szerbek
és montenegriák. Az oroszok túlnyomó többség-
ben voltak, de most kezdik elszállítani, úgy,
hogy csak szerbek és montenegriák maradnak
itt. Az oroszok sokkal szimpatikusabbak, mint a
szerbek, ez utóbbiak szeméből látszik a vad
gyűlölet, melyet irántuk éreznek. Az oroszok
közt roppant sok a zsidó, ezek minden alkalmat
felhasználják, hogy itt is izület csináljanak. Így
például a rubelt és különösen az arany pénzé-
ket olcsón megveszik megszorult társaiktól és
ha jó a pénzbevéltő, annak pedig haszonnal el-
adják. Az oroszok között nagyon érdekesek a
kozakok, magas, majdnem félméteres báránybőr
sapkájukkal és hosszú fekete kaftanszerű köpe-
nyjükkel. Nagyon érdekesek még a tatárok és
egészen a kínai határról való mongolok. Ezeket
tolmács utján kérdeztem, hogy mikor lettek mozgó-
sítva, azt mondták, hogy már márciusban belet-
tek hívva és azóta folyton fegyverben voltak. In-
nen látszik, hogy az orosz feltétlenül számított
ebben az évben háborúra. Rengeteg mennyiségű
élelmet fogyasztanak el ezek az emberek. Egy
ebédre például 30 mm. burgonya és 10 mm. rizs,
egy vacsorára 30 mm. kukoricadara, husból 20
mm.-át használnak el egyszerre. Szóval ily retten-
etes mennyiséget kell egyszerre főzniök, ehhez
hozzájárul még só, zsír, hagyma, kenyér; szóval
mindez nagyon sok pénzbe kerül az államnak.
A harctérrel ide kerülnek ezek a foglyok kié-
hezve, soványan, két hét mulva már szemtá-
mást gömbölyödnek.

— **A kiskereskedők és kisiparosok se-
gélyezése a hadsegélyző adóból.** A háboru,
sajnos, alaposan megalapozta országosra a
kisiparosoknak és kiskereskedőknek jövedel-
mét is. Tiszta István gróf most leiratban értesít-
tette a kereskedelmi és iparkamart, hogy a had-
segélyző adó bevételeinek terhére kiállításba vette
a háboru miatt keresztűltöltöt esletet kisiparosok
és kiskereskedők némi segélyben való részesíté-
sét. A leirat felhívja a kamarát a fölmerülő szűk-
ségletnek a megállapítására és arra, hogy a se-
gélyre szoruló kisiparosokat az ipartestületek ut-
ján puhatolják ki, a kiskereskedőket pedig a
sajtó utján szólítsák fel segélykölcson iránti
kérelmeiknek a kamara irodájában való benyuj-
tására.

— **Sziriusz időjósága.** Hosszu nagy je-
lentést adott ki az idei időjárásról Sziriusz, a jól
ismert időjós. Mindenekelőtt konstatálja, hogy
nagy havazás, nagy fagy már nem lesz az idén;
olyan kritikus hideg időt, amely a korcsolyázásra
alkalmas volna, ne várjunk. De annál kedvezőbb
lesz az időjárás harcban álló szegény katoná-
testvéreinkre, — mondja Sziriusz. Március kissé
szeszélyes lesz, de van kilátás szép derült nap-
okra. Egy kis havazásra ebben a hónapban is
számíthatunk, sőt májusban is várható hócsapa-
dék viharokkal. Junius felcsapadékos jellegű, elég
szép, július igen szép és kedvező, a többi hó-
napról semmi különös, de a december elég rend-
kívüli. Nálunk is s Európa egyes helyein zivatar,
jég, eső, mennydörgés és szivárvány lesz. Az
idei esztendő termése Sziriusz jóslása szerint
közepes, helyenkint bőséges lesz.

— **Fényképes utlevél kell külföldre.** A
belügyminiszter rendeletet adott ki, hogy a kül-
földre szóló utlevélbe a háboru tartama alatt az
utlevél tulajdonosának lebélyegezett arcképét is
be kell ragasztani. Erre az intézkedésre a kéme-
k ellen való védekezés indította a belügyminisztert.
Ugyanez az eljárás lépett életbe Németország-
ban is.

— **A ravasz huszár.** Nagykanizsáról
jelentik: Egy nagykanizsai tiszt beszélte a követ-
kező kedves esetet: A kárpáti harcokban történt,
hogy egy huszárvonok eltűnt. A gazdája lebu-
kott róla, a ló tovább vágatott és nem láttuk

többet. Egy hét múlva éjjel az előőrsök vidám nyertést hallottak. Az elveszettek vélt lö jelentkezett és szemmel láthatóan örült, hogy sikerült visszatalálnia hozzánk. De még hozott is valamit: a hátán egy orosz géppuskát. A ló az oroszokhoz tévedt, akik bizonyára megörültek neki és nyomban beosztották a géppuskához. Nem számítottak arra, hogy a ló ott fogja hagyni őket és drága terhét egyenesen mihozzánk hozza. Így történt, hogy nálunk a hadizsákmányból egy ló is kivette a maga részét. De van is azóta becsülete, úgy ügyelnek rá, mint egy generálisra.

— **Nyilvános kérelem.** Mayer Ödön órák és ékszerész lapunk útján kéri a közönséget, hogy akinek mostanában eltűnt vagy elveszett egy kis női aranyórája, az jelentkezze nála.

— **A magyar sajtó és a háború.** Abban a nagy küzdelemben, a mely ele a világháború állította a nemzeteket, a magyar sajtó az egész világ elismerését kivívta. Tárnyilagos, becsületes, őszinte híradásai, nyugodt önmérséklete és hazafias komolysága meglepte a külföldet is. A magyar újságok a legnehezebb, legfárasztóbb munkát végzik, mert az újság hírszolgálatát most a legnagyobb akadályokba ütközik, hiszen a magunk háboruját vívjuk, a mi tűzhelyünk nyugalmáért küzdenek szászok és mil-liók. Az újságíróknak éreznie tudnia, értenie kell, mi tartozik a nagy nyilvánosság elé, mi az, amit közölnie szabad anélkül, hogy mindannyiunk feltevései nagy érdekei csorbát szenvedjenek. „Az Est” munkatársai, akik a magyar irodalom és újságírás legelőkelőbb képviselői, e feladatot a legfeszítőbben oldják meg, bár ott vannak minden harctéren, ott vannak minden oly gócponton, a hol a külpolitika tekervényes szálait szövögetik. „Az Est” munkatársai a taborokból és a semleges államok fővárosaiból egyaránt bő és megbízható tudósításokat, színes és tanulságos cikkeket küldenek ennek az újságnak, mely immár három hatalmas fővárosi nyomdában 12 óriási gyorsforgó gépen készül. „Az Est” nagysága tükrözi vissza Magyarország mérhetetlen szellemi kincsét. Mert ha ez az újság naponta közel 400.000 példányban fog el, egy a magyar intelligencia erőteljesebb, fejlődésképebb bármely külföldi nemzet intelligenciájánál. Európa egyetlen napilapja sem emelkedett 200.000 példányon felül. A napi-sajtó a legheavotabb fokozatra minden ország műveltségének, azért kétszeresen büszkék lehetünk „Az Est”-re, mint újságra és arra a nagy olvasókörökre, mely az „Est” becsületes munkáját tisztességes híradásait méltán nyolmi tudja. „Az Est” Budapestben, VII., Erzsébet-körút 20. szám alatt jelenik meg. A fővárosban három és Bécsben egy kiadóhivatala van és emellett az ország minden részén — több mint 2500 helyen — önálló bizományosok intézik ennek az újságnak az adminisztratív munkáját

— **Hajna szerelme.** Borbély György zalaegerszegi tanár és szerkesztő ezen a címen egy könyvecskét adott ki, mely Vörösmarty legnagyobb époszának legkedvesebb alakával, a szépséges Hajnával foglalkozik. A szerző munkáját „csatara-jz”-nak nevezi, de inkább lehetne mondani a honszeretet s az igazi szerelm apotheozisának, mellyel a lelkes szerző emléket állít annak a dicső magyar nőnek, aki segítette „Árpád csatájában” hazát szerezni a magyaroknak. Szép kép is díszíti az izléses könyvecskét, melyet az alsólendvai Balkányi-nyomda állított elő. Ára 50 fillér s megrendelhető Zalaegerszegen a szerzőnél.

Szerkesztői üzenetek.

„Fekete.” Verseit csak úgy közölhetjük, ha teljes címét tudjuk.

R. I. Rédcis. Köszönjük. A másikat is felhasználjuk.

Érdeklődő. Szerkesztőnk febr. 15-én vonul be katonai szolgálatra a 48. gyalogezredhez. Ha a körülmények megengedik, Ön azután is olvashatja a Híradót.

Szövetségi hűség jelvény

és egyéb hazafias jelvények a háború tartamára kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.

**Az Alsó-Lendvai Takarékpénztár
hetibefizetési-, betét- és előleg üzletágának
XVI. csoportját**

folyó évi február hó 4-én nyitja meg.

Az Alsó-Lendvai Takarékpénztár

Igazgatósa.

Egy jobb házból való fiu felvétetik Balkányi Ernő ellátással vagy fizetéssel **tanoncnak** nyomdájában Alsólendván

**Hadba vonulóknak
! nélkülözhetetlen !**

**Legjobb gyártmányu
önborotváló készülék**

**egész finom, nikkal kivitelben,
díszes bőrtokban, 6 db. késsel
igen jutányos árban kapható**

**Balkányi Ernő üzletében
Alsólendva.**

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel

Köhöges

rekedség, hurrut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerárában.

•—76

Alkalmi ajándékok!

Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb zsebórák, láncok, arany és ezüst ékszerek, China-ezüst disztárgyak, evőeszközök stb.

A legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók

Mayer Ödön órák és ékszerésznél

ALSÓLENDVA, Főutca.

Nagy raktár fali- és álló-órákban, valamint látszerészeti cikkekben, időmérőkben stb. Javítások szakszerűen végeztenek!

Nagy választék jó minőségű és izléses butorokban.

Somogyi Ede

Saját készítményű ANGOL BŐRBUTOROK.

Teljes lakberendezések!

≡ kárpos butorraktára ≡

Függönyök. Szőnyegek.

OLCSÓ ÁRAK! 52-41

Nagykanizsa, Városház-palota.

Iparművészeti tárgyak.

Előzékeny pontos kiszolgálás.

SAJÁT ASZTALOSMŰHELY!

Ima a hadbavonultakért!

Ara 20 fillér.

A tiszta jövedelem a Vörös Kereszt Egylet. A csinos kis füzet huszonnégy imát tartalmaz.

Kapható: **Balkányi Ernő** üzletében Alsólendván.

Előfizetők
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetők
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BORS ISTVAN kőtelgyártó.

BLAU SANDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfösáru- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-dívat cikkeiben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS babsütő és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPÓT norinbergi-, díszmű-, üveg-, porcellán-, vegyesáru- és csemegekereskedése.

Özv. FARAGÓ ISTVANNÉ borbély- és fodrász.

FEHER ANTAL köröm- és kocsi-kovács.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GROSZ FERENC bérkocsi-vállalata. Kényelmes bérkocsi mindenkor rendelkezésre áll.

GÖNCZ GÁBOR pékmester

Özv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

HEGEDÜS SANDOR butor- és épület-asztalos. Kész butorok és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DÁVID szállítási (spediteur) vállalata

KANCSAL JÓZSEF vendéglője a Kanizsai-utcában

LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN óras és ékszerész. Nagy raktár china-ézüst árúban. Elvállalja vasgyűrűk arannyal való bélelését.

MAURER FERENC szobafestő és mázólo.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gőz-, asági gép-, szén-, cement- és malomkö-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

NEMETH PÁL épület- és géplakatos.

NEMETH ERNŐ borbélyüzlete Főut, Beck-f. házban

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-áruda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

„SCHRANTZ-ÁRUHAZ” (Alsólendva, Templom-ter, dr. Filkor-féle ház) legolcsóbb bevásárlási forrás rőfös-, rövid- és divatáru-cikkeiben.

REICHENFELD LAJOS mészáros és hentes, Főut

SIPOS DANIEL elsörendű uriszabó (Főut).

SIMONKA JÁNOS szijgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerékpárok javítását.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTENYAK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sirkőraktár, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése. mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyenelad fás és zöld szőlőoltványokat a legjobb bor- és csemege-fajokban

WORTMAN BENŐ rőfös- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSOHN HENRIK központi kávé.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszafalu.

BUKOVECZ PÉTER kereskedő Kebelesztmárton

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédrés.

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvavásárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkasztmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédcis.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkóc)

FLESCH MANÓ vendéglős Rédcis.

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkoc.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GREGOR JÁNOS molnár Muraszerdahely.

GAAL SANDOR molnár Rédcis.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVÁTH MÁRTON bádgosmester Belatin.

HERZFELD MANÓ kereskedő Csellömölk.

IVANICS FERENC ácsmester Hosszafalu.

JERICIS IVAN ácsmester és kutszivattyu-berendezési vállalkozó Murahely.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszafalu.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KÖLLER JÁNOS vegyeskereskedő Göntérháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mész-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédcis

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendvahosszafalu.

KEPE MIHÁLY Lendvahosszafalu. Elvállal mindenféle betonmunkát. Kész betoncsövek raktára.

KIRÁLY JÓZSEF fakereskedő, Felsőlakos. Tűzifa eladás ölenként K 36.—.

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVINYÁK VINCE borbély Lendvavásárhely
LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa
MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvavásárhely.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszerdahely.
NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztmárton

NEMETH ISTVÁN eserepes-m. és tetőfedő Resznek

POLLAK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsín.)

PREISS IGNAC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

PFANCELTER KÁROLY a „Vigadó” bérlője Iglo.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksan.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCSCICS ISTVÁN vendéglős Siófok

SPIEGEL ADOLF vendéglős Völgyifalu.

SBÜLL KÁROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPÓT butorkereskedő Varasd.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjántfalva.

SALAMON JÁNOS molnár Lovászi.

SZABÓ FERENC cipész Lendvavásárhely.

SZOCSAK LAJOS cipész Csesztreg

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek.

TURNAUER BÉLA kereskedő és vendéglős Murarév

TÓKA LAJOS műmalmá s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatin.

TIRÁSZI JÁNOS vendéglős Lendvajakabfa.

„VADÁSZKÜRT” nagyszálloda Budapest.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvavásárhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Ujpest.

WOLFARTH LAJOS mérnök Muraszombat

WEISZENSTERN IGNAC vendéglős Bántornya.

WEINSTINGL JAKAB gőzmalma Göntérháza.

Franciaország Oroszország Szerbia és Európa háborus TÉRKÉPE.

Különféle nagyságban s árban kapható
Balkányi Ernő
könyvkereskedésében Alsólendván.

Gyönyörű illusztrációk!

Érdekesítő olvasmányok!

Mesésen olcsó árért!

A most folyó világháborúnak való-
sággal szenzációját képezi az a
folyóirat, mely 32 oldal terjede-
lemben, gyönyörű illusztrációkkal

A Világháboru Képes Krónikája

cimmal jelenik meg. Minden fűzet-
hez Jókának a »Jövő század re-
génye« c. művéből egy iv van
csatolva, azonkívül műmellékletek.

24 fillér

A fűzetek hetenkint egyszer jelennek meg!

Egy-egy fűzet ára csak **24 fillér!**

24 fillér

A fűzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.